

Posudek oponenta bakalářské práce Lukáše Foltýna

Velice bych chtěl ocenit zejména poctivé hledání toho, co jsem se vždy sám studentům snažil položit na srdce - většinou marně. Tedy hledání odpovědi na otázku: co chce místo? Čím dnes může, má, nebo slovy Louise Kahna "chce" být v tomto případě "vršovický činžák". A i to bych ještě rozdělil, tedy čím chce být "činžovní dům" a co je dnes "vršovický". Lukášovi Foltýnovi evidentně záleží na obojím. Je vidět, že patří do generace, která už se netrápí tím, jestli bude obviňována z toho, že návrh není moderní nebo naopak je příliš klasický, eklektický nebo cokoliv podobného. A to je dobře! Lukášovo hledání tektonického vyjádření vnímám jako vážné, zároveň radostné a svobodné. A co mi u většiny jiných studentských prací velmi chybí - hledání zodpovědné, tedy trápit se otázkou, jestli se v tom domě bude dobře žít. I když venku právě fouká nebo nemilosrdně pálí slunce. Také jeho odpovědi na otázky, co je okno, co je římsa, co je městský sokl, co je hlavní vstup do domu, co je parter, jsou na studenta v půli studia velice vyspělé. Dům je krásný a bude krásný i po 30 letech.

Lukášovo v dobrém slova smyslu scénické vyprávění příběhu nového náměstí na půli cesty po schodištích překonávajících převýšení parcely, to považuji za skvělou a vůbec nejsilnější stránku jeho návrhu.

Fasádám domu bych - coby otec tří malých dětí - zásadně vytkl, že takováto zábradlí francouzských oken budou fungovat jako žebřík!

Dispoziční řešení bytů je krásné, domyšleno až do úrovně instalačních šachet a předstěn. Je vidět, že žádný byt není "zbytkový". Prostory a jejich vzájemné průhledy jsou důmyslně komponovány. Jen v několika případech okno, aby bylo v souvislé řadě na fasádě, je v interiéru mimo osu místnosti, kde by právě bylo tak vítané na ose - viz. jídelna v bytě "A".

Snad bych přeci jen uvítal alespoň 3-4 opravdu velké byty, tedy k ložnicím ještě pracovny nebo apartmá hostů.

Typologii návrhu jinak nemohu než chválit - pavlačové byty mají nádherné průhledy do pavlačí přes kuchyni, a že to v české legislativě není možné, je jednoznačně vážnou chybou české legislativy - ne chybou tohoto projektu!!! Již zmíněné jídelny jako samostatně artikulovaný prostor - krása. Návaznosti bytů na terasy opravdu budou fungovat jako rozšíření obytných prostorů. Spousta vestavěných úložných prostor, nikdy to nebudou byty plné levných "blbých" skříní. Velkorysé kuchyně i v maličkých bytech.

Velké byty mají oddělenou prádelnu - to jsem ve školním projektu ještě neviděl; tleskám.

K dispozicím už snad jen dvě kritické připomínky, jedna malá a jedna velká. To piano stojící před prosklenou částí jihozápadní fasády bych nechtěl dávat každý druhý měsíc ladit a jeho politury mi je líto - i o tom je architektura. A v tak krásném domě bych se rád místo televize díval do krbu!

Stavební část je zpracována velice obsáhle. V mnoha ohledech jde o výsledek, za kterým musí být stovky hodin rešerší. Sám bych se nestyděl za některá uvedená technická řešení, například římsy ze sklobetonových tvarovek s řešením tepelným mostem a podélnou dilatací.

Stavebním detailům je samozřejmě možné místy leccos vytknout. Někde je uvedena jen funkce prvku "parozábrana", jinde je uvedena přesná výrobní specifikace "Stolit STO odstín...". Dále typické studentské chyby - například asfaltová hydroizolace, kterou ale v reálu je potřeba svařovat, plošně natavovat a v napojování a souběhu pásů může mít 3-4 vrstvy. Jak se dá modifikovaný asfaltový pás kotvit a navařovat na podkladu z XPS mi není známo. Nemůže náhodou při aplikaci podklad shořet? Na druhou stranu je i ve stavebních detailech vidět, že Lukáš Foltýn o mnoha věcech přemýšlí a nepracuje mechanicky. Jde až do takových podrobností, jako jsou antikondenzační rohože na spodním líci oplechování. Obecně bych doporučoval v detailech spíše neuvádět to, čím si nejsem jistý.

Odvod vzduchotechniky do uličního obelisku mi připadá skvělý nápad. Nebude nutná žádná velká mříž na uliční fasádě, nebude nutný odvod na střechu.

Moje nejvážnější koncepční výtka technickému řešení by byla, že celý dům je konstrukčně železobetonová krabice. Pro každou dodatečnou drážku budou obyvatelé potřebovat sbíjecí kladivo, budou muset dát pozor, aby neporušili výztuž. Nikdy si nezatlučou žádný hřebíček pro obrázek. Každá drobná stavební úprava bude náročná. Také - když to vztáhnou k tomu vršovickému činžáku - nemá to přeci být spíše zděný dům? Je mi jasné, že ti, kdo by stavbu případně platili, by dali za pravdu Lukášovi. Zvolený systém samozřejmě umožní udělat tenčí zdi - a těch metrů čtverečních, které se použitím lité krabice v součtu ušetří, bude hodně. Přeci jen se ale domnívám, že je dobré zvážit všechna pro a proti.

Při pohledu na interiér vstupní haly se nemohu zbavit dojmu, že tady "už nebylo dost času". Vlnovka zábradlí kotvená v každém pátém ohybu bude nade vši pochybnost velmi měkká, při prvním nárazu se začne nenávratně deformovat. Kotvení zábradlí a řešení odlišných pracovních tolerancí pasířů a zedníků není domyšlené. Čistící zóna před vstupem je příliš maličká, uvnitř chybí úplně! Kombinace bílých zdí bez členění a tradičních detailů, barevné řešení, výběr svítidel atd. - nic z toho mi nepřipadá ani zdaleka tak zdařilé jako vnější tvář domu. Kombinace skutečné mosazi a laku ocelových prvků v odstínu mosazi bude po pár letech trochu úsměvná. Naopak chválím, že interiér počítá s prvky nutnými pro funkci požární únikové cesty a řeší materiály z hlediska kombinace požadavků na vzhled a požárních vlastností - borové dýhy na nespalných podkladech. Dobře, byť v náznaku, jsou řešeny také poštovní schránky.

Shrnutí: Projekt Lukáše Foltýna je hledáním domu, který má dobré předpoklady stát se pro své obyvatele domovem a stát se krásným doplněním krásné městské čtvrti.

Snít o tom, že jednou budou Vršovice bohatší právě o tuto stavbu s jejím novým náměstím je jednoznačně nádherná, nadějná představa, ne hrozba.

Práci Lukáše Foltýna považuji za velmi zdařilou, provedenou s velkou péčí a navrhuji, aby byla hodnocena známkou "výborně".

V Liberci dne 6.3.2021

Jan Světlík

